

วิธีสอนภาษาอังกฤษ

Teaching Methods in English

เกริก พิสัยพันธ์¹ และ เอกชัย ศรีบุรินทร์²

Krerk Phisaiphun¹ and Eakachai Sriburin²

ที่ปรึกษา คณะครุศาสตร์สาขาการสอนภาษาอังกฤษ¹

อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี²

Advisor, Faculty of Education, Department of Teaching English¹

Lecturer Mahachulalongkornrajavidyalaya University Ubon Ratchathani Campus²

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี, ประเทศไทย^{1,2}

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Ubon Ratchathani Campus, Thailand. ^{1,2}

Email : pong.mcu55@yahoo.com¹

Received January 22, 2022; Revised March 10, 2022; Accepted July 31, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบจึงมักนำมาใช้เป็นกระบวนการพัฒนาหรือแก้ปัญหา และใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนให้คุณภาพซึ่งส่วนหนึ่งออกมาในลักษณะวิธีสอนโดยเฉพาะการสอนภาษาอังกฤษที่ต้องใช้วิธีสอนที่เหมาะสมต่อการสอนทักษะภาษาอังกฤษด้านนั้นๆ บทความวิชาการนี้ จึงกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ความรู้ด้านการวิจัย

วิธีสอนภาษาอังกฤษ และขั้นตอนสอนของวิธีสอนนั้นๆ เพื่อเป็นหลักการและแนวทางแก่ผู้สอนภาษาอังกฤษ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การฟังใช้วิธีการแสดงละครและเกม การพูดใช้วิธีสถานการณ์จำลองและโครงงาน การอ่านใช้วิธีผังกราฟิกและ SQ4R และการเขียนใช้วิธี CIRC และ 4MAT ทั้งนี้ แต่ละวิธีสอนจะมีขั้นตอนการสอนตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงสิ้นสุดกิจกรรม และแต่ละวิธีจะมีความเฉพาะของวิธีนั้นๆ

คำสำคัญ : การวิจัย, ภาษาอังกฤษ, วิธีสอน

Abstract

Research is a systematic educational process. It has been, thus, used as development procedure or problem-solving and as a tool to develop the effective teaching and learning. Teaching methods, particularly English Language Teaching, are parts of it and are applicable to the English language pedagogy. The objectives in this article are, therefore, determined to study, analyze, and synthesize the body of knowledge of research on English teaching methods and teaching procedure for English teachers. It can be, thus, concluded that drama performance and game are for listening, simulation and project-based activity are for speaking, SQ4R method and graphic organizer are for reading and CIRC and 4MAT methods are for writing. However, each method has its own specific steps from the beginning to the end of activity.

Keywords: Research, English, Teaching methods

บทนำ

วิธีการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ในยุคปัจจุบันได้อาศัยวิธีของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) เรียกว่า วิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific method) ที่ได้ให้การยอมรับว่าเป็นวิธีการแสวงหาความรู้ที่มีระเบียบแบบแผนสมบูรณ์ที่สุด โดยวิธีนี้มีขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนปัญหา (Problem) ขั้นตอนสมมติฐาน (Hypothesis) ขั้นตอนรวบรวมข้อมูล (Collection of data) ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of data) และขั้นสรุปผล (Conclusion) วิธีการที่มีระบบระเบียบนี้ ทุกคนรู้จักกันเป็นอย่างดีในชื่อเรียกว่า การวิจัย (Research) เป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาข้อสรุป และทฤษฎีต่างๆ (Best and Kahn, 1993)

มีเป้าหมายในการแก้ปัญหา และนำผลไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาสิ่งต่างๆ เช่น พัฒนาการทำงาน พัฒนาผู้เรียนพัฒนาผู้สอน พัฒนาการเรียนการสอน เป็นต้น (สมทรง อัครกุล, 2537, พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538)

การวิจัยจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างหนึ่งในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ดังนั้น การวิจัยกับการเรียนการสอนจึงไม่สามารถแยกขาดออกจากกันได้ เป็นเงาค่อยติดตาม พัฒนา ประกันคุณภาพการศึกษา และเป็นเครื่องมือตรวจสอบ เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้นจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน(ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2560)การวิจัยการเรียนการสอนเป็นการแสวงหาความรู้ที่ได้จากการสังเกตปรากฏการณ์ทางการเรียนการสอน โดยผ่านการอธิบายของนวัตกรรม หรือวิธีสอน ทั้งนี้ ผู้สอนต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องบนพื้นฐานของหลักการ แนวคิด เหตุผล และทฤษฎีทางการศึกษา เพื่อมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนบนพื้นฐานการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน สิ่งเหล่านี้ จึงถือเป็นปัญหาของผู้สอนในการเลือกวิธีสอน หรือสื่อการเรียนการสอน หรือนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ๆ มาช่วยในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้อย่างไร (Evertson and Weintin, 2006, McNally and Blake, 2010)เพื่อให้ผลของการสอนมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะวิธีสอนทางด้านภาษาอังกฤษ ผู้สอนควรเลือกเนื้อหาที่มีความยากง่ายให้เหมาะสมกับระดับชั้น บรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการร่วมกิจกรรม รวมถึงวิธีสอน หรือยุทธวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสนใจ การเรียนรู้ของผู้เรียนมีคุณภาพสูงขึ้น และการเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนโดยส่วนรวม ฉะนั้นแล้ว กระทำของผู้สอนในลักษณะอย่างนี้ ย่อมจะเป็นการกระทำเพื่อแก้ปัญหาทางการเรียนการสอนผ่านการวิจัย และพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบที่แท้จริง (สุภัทรา อักษรนุเคราะห์, 2532, ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2560, Brown and Glasner, 1999)

บทความวิชาการเรื่องนี้ ผู้เขียนจึงมีเจตนาที่จะนำเสนอองค์ความรู้ทางการวิจัย และวิธีสอนภาษาอังกฤษ โดยผ่านการศึกษา ค้นคว้า และประสบการณ์ของผู้เขียนมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการนำองค์ความรู้เหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ทางการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

การวิจัย

การวิจัย (Research) มีรากศัพท์มาจากภาษาฝรั่งเศสว่า Re+Cerchier สามารถแปลได้ว่า การค้นหาซ้ำๆ เป็นการค้นหาคำตอบเพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่าสิ่งที่ค้นหานั้นได้ข้อเท็จจริงในเรื่องค้นคว้าอย่างถ่องแท้ และถูกต้อง ทั้งนี้คำว่าวิจัยในภาษาอังกฤษสามารถแยกได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ คำว่าSearchแปลเป็นภาษาไทยได้ว่า การค้นหา เมื่อนำคำว่า Re ที่เป็นอุปสรรคมาใส่ข้างหน้าคำว่า Search ได้คำเต็มว่า Research ทำให้มีขอบเขตกว้างมากยิ่งขึ้น แปลได้ว่า ทำซ้ำ ทำแล้วทำอีก ค้นคว้าซ้ำแล้วซ้ำอีก การค้นหาลึก หรือการสืบค้นใหม่หากจะพูดให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น อาจจะกล่าวได้ว่า เป็นการค้นหาคำตอบโดยใช้วิธีการที่เหมาะสม และน่าเชื่อถือ (สมบุญตัน ดันยะ, 2558, ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2560)

คำว่า การวิจัยที่ตรงกับคำ RESEARCH ข้างต้น สามารถนำแต่ละตัวอักษรมาแยกอธิบายเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของการวิจัยอย่างลุ่มลึก (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2560) ดังนี้ 1) R = Recruitment and relationship หมายถึง การวิจัยต้องเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และเป็นการศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกันของสิ่งเหล่านั้น 2) E = Education and efficiency หมายถึง การวิจัยเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่ได้ความรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ 3) S = Science and stimulation หมายถึง การวิจัยต้องเป็นระบบ สามารถอธิบายได้ ตรวจสอบได้ และกระตุ้นให้เกิดการริเริ่มในเรื่องต่างๆ 4) E = Evaluation and environment หมายถึง การวิจัยสามารถช่วยให้ประเมินปัญหาที่มีอยู่แล้วและสามารถแสวงหาประโยชน์ไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาสภาพที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้น 5) A = Aim and attitude หมายถึง การวิจัยที่ต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน และต้องการผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการวิจัย 6) R = Result หมายถึง ผู้วิจัยต้องยอมรับผลการวิจัยที่ได้มาด้วยกระบวนการหรือวิธีการที่เป็นระบบ 7) C = Curiosity หมายถึง การวิจัยเกิดขึ้นจากความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ ผู้ที่ทำการวิจัยต้องมีคุณสมบัติที่อยากรู้อยากเห็น จึงสามารถทำการวิจัยเพื่อขยายวงวิทยาการได้และ 8) H = Horizon หมายถึง การวิจัยช่วยขยายขอบเขตความรู้ของมนุษย์ให้กว้างขึ้นดังจะเห็นได้ว่า RESEARCH มีความหมายครอบคลุมในวงกว้าง สรุปคำสำคัญสั้นๆ ให้เข้าใจได้ง่าย คือเป็นระบบ ใช้ประโยชน์ได้ เป็นเหตุเป็นผล พัฒนาให้ดีขึ้น มีเป้าหมายชัดเจน ยอมรับผลที่ได้ ทำด้วยความอยากรู้ และใฝ่หาความรู้ใหม่ๆ

การวิจัยเป็นกระบวนการในการแสวงหาคำตอบตามที่ต้องการทราบ หรือแก้ปัญหา ดังนั้น นักวิจัย จึงต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนว่าวิจัยที่ตนเองศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร ครอบคลุมถึงไหน ผู้เขียนจึงขอสรุปถึงเป้าหมายของการวิจัยจากนักวิชาการ (สมทรง อัครกุล, 2537, พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538) ดังนี้

1. เพื่อเพิ่มความรู้ใหม่ๆ หรือความรู้ทางวิชาการ โดยผู้วิจัยไม่ต้องคำนึงถึงผลวิจัยที่ได้ค้นพบว่าจะเป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์ในแง่ใด แต่เป็นความต้องการหาความรู้ในเรื่องนั้นๆ

2. เพื่อใช้ประโยชน์ในลักษณะต่างๆ จากการวิจัย
3. เพื่อสร้างทฤษฎี (Theory development research) เป็นการวิจัยเพื่อสร้างทฤษฎีไว้เนื่องจากสามารถนำทฤษฎีต่างๆ ไปใช้ประโยชน์ในการอ้างอิง อธิบาย ทำนาย และควบคุมปรากฏการณ์ต่างๆทั้งทางธรรมชาติ และมนุษย์สร้างขึ้น
4. เพื่อพิสูจน์ทฤษฎี (Theory testing research) การวิจัยใช้ตรวจสอบว่าข้อมูลที่ค้นพบแล้วจากการวิจัยครั้งที่ผ่านมา นั้น ยังถูกต้องอยู่หรือไม่ เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป ถ้าไม่ถูกต้อง ทฤษฎีที่สร้างขึ้นจากความรู้นั้นๆ ไม่สามารถนำไปใช้ได้

ประเภทของการวิจัย

การวิจัยมีหลายประเภทที่ผู้วิจัยควรต้องศึกษาให้เข้าใจและเลือกให้เหมาะสมกับลักษณะข้อมูลที่จะศึกษา โดยประเภทของการวิจัยแบ่งได้ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธ์, 2554, สมบูรณ์ ตันยะ, 2556)

1. แบ่งตามสาขาที่ศึกษา โดยที่สำนักคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ แบ่งออกได้เป็น 2 สาขา ได้แก่ 1) การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เป็นการวิจัยเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต สิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ส่วนใหญ่แล้วเป็นการศึกษาด้านกายภาพ หรือสิ่งที่เป็นามธรรม แบ่งออกได้อีก 7 สาขา ประกอบด้วย วิทยาศาสตร์กายภาพ คณิตศาสตร์ การแพทย์ เคมีและเภสัช เกษตรศาสตร์และชีวภาพ วิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมวิจัย 2) การวิจัยทางสังคมศาสตร์ เป็นการวิจัยที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณี สังคม พฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ เป็นการศึกษาที่ค่อนข้างเป็นามธรรม ไม่สามารถวัดได้โดยตรง สามารถแบ่งออกได้ 7 สาขา ประกอบด้วย สังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ มนุษยวิทยา จิตวิทยา นิติศาสตร์ และปรัชญา

2. แบ่งตามจุดหมายของการวิจัย แบ่งออกได้ 2 ประเภท 1) การวิจัยพื้นฐาน หรือการวิจัยบริสุทธิ์ เป็นการวิจัยที่มุ่งสร้างองค์ความรู้ใหม่ ทฤษฎีใหม่ เพื่อเพิ่มความรู้ และขยายพื้นฐานความรู้ทางวิชาการให้มากยิ่งขึ้น 2) การวิจัยประยุกต์ เป็นการนำผลวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ การวิจัยแบบนี้ อาจจะมีชื่อเรียกตามการวิจัยเฉพาะเรื่อง เช่น การวิจัยสถาบัน การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น

3. แบ่งตามระเบียบวิธีการวิจัย ยังแบ่งย่อยออกได้อีก 3 ประเภท ได้แก่ 1) การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ เป็นการวิจัยเพื่อสืบประวัติความเป็นมาในเชิงวิชาการในสาขาต่างๆ โดยศึกษาจากเอกสาร โบราณสถาน ฯลฯ ทั้งนี้ ได้มีการประยุกต์เอาวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้กับปัญหาเชิงประวัติศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นแล้ว และมองเหตุผล ความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ในอดีต การวิจัยแบบนี้เป็นการวิเคราะห์เหตุการณ์ เพื่อตอบคำถามว่าเป็นอะไรในอดีต 2) การวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อหาข้อเท็จจริงในสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็อยู่ในปัจจุบัน การวิจัยแบบนี้ มีทั้งเชิงสำรวจ เชิงความสัมพันธ์ เชิงพัฒนา 3) การวิจัยเชิงทดลอง เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาข้อเท็จจริง โดยวิธีการทดลองที่มีการควบคุมความแปรปรวนที่เกี่ยวข้อง อย่างมีระเบียบแบบแผนและวัตถุประสงค์ การวิจัยแบบนี้ยังมีการใช้ระเบียบวิธีและกระบวนการวิจัยเชิงประมาณ (ประสาธ เนืองเฉลิม, 2560, ลิน พันธุ์พินิจ, 2551) การวิจัยเชิงทดลองมีลักษณะสังเกตได้ (Fraenkel and Wallen, 1996) คือ ลักษณะที่หนึ่ง การวิจัยเชิงทดลองจะต้องมีกลุ่มควบคุม (Control group) เพื่อเอาไว้เปรียบเทียบกับผลการทดลองที่ได้กับกลุ่มควบคุม (Experimental group) เนื่องจากผู้วิจัยสามารถเปรียบเทียบให้เห็นข้อแตกต่างว่านวัตกรรม หรือวิธีการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ หรือคุณภาพมากน้อยเพียงใด แตกต่างกันหรือไม่ ลักษณะที่สอง คือ การวิจัยที่จะต้องมีการจัดกระทำกับตัวแปรอิสระ ลักษณะที่สาม คือ การวิจัยเชิงทดลองจะต้องมีกลุ่มประชากร เพื่อเป็นตัวแทนสำหรับการอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากร

4. การแบ่งตามลักษณะของข้อมูล ได้แก่ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เป็นการวิจัยที่มุ่งหาความจริงจากข้อมูลเชิงปริมาณ หรือตัวเลข 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เป็นการมุ่งหาความรู้ ความจริงจากข้อมูลเชิงคุณภาพ หรือข้อมูลเชิงคุณลักษณะ บางครั้งอาจเรียกว่า การวิจัยเชิงคุณลักษณะ เช่น ความเป็นอยู่ของชนเผ่าภูเขา การรักษาโรคของหมอชาวบ้าน การใช้ชีวิตของคนดอย เป็นต้น

วิธีสอนภาษาอังกฤษ

1. วิธีสอน

วิธีสอน ถือเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน โดยวิเคราะห์จากองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน มีผู้เรียน บรรยายาการเรียน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยายาการในชั้นเรียน (สุกนิดา พัฒธ และคณะ, 2557)

Hough and Duncan (1970) ให้นิยามการจัดการเรียนรู้ว่า เป็นกิจกรรมของบุคคลที่มีหลักการและเหตุผล ผ่านกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้บุคคลอื่นเรียนรู้และเกิดความดีงาม ฉะนั้น เห็นได้ว่าการ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถทำได้โดยผ่านสิ่งเหล่านี้ 4 ประการ ได้แก่ 1) หลักสูตร (Curriculum) การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจในจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา และการจัดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน การเลือกเนื้อหาที่เหมาะสม รวมถึงครอบคลุมไปถึงว่า หลักสูตร คือ แผนสำหรับการเรียนรู้ (Taba, 1962) วิชาที่สอน มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้กับผู้เรียน ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน โดยโรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียนทั้งที่เป็นทางตรงและทางอ้อม (วิชย วงษ์ใหญ่, 2537, Beauchamp, 1981)เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตรงตามที่สังคมต้องการ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559)2) ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) เป็นการเลือกวิธีสอน และเทคนิคการสอนที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 3) ด้านการวัดผล (Measuring) เป็นการเลือกวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมและวิเคราะห์ผลได้ และ 4) ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluation) เป็นความสามารถของผู้สอนในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้ ส่วน Hills (1982) มองว่าการจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน โดยอาศัยการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนด้วยเหตุผล ที่ยกมาข้างต้น ทำให้เห็นว่าวิธีสอน เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ และจะทำความเข้าใจต่อไป

วิธีการ โดยความหมายตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ได้กำหนดไว้ว่า วิธีปฏิบัติตามหลักการเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบ เช่น วิธีการสอนภาษาอังกฤษมีหลายวิธี ครูใช้วิธีการสอนหนังสือในห้องเรียน ฯลฯส่วนคำว่า สอน หมายถึง บอกวิชาความรู้ให้ ยกตัวอย่าง เช่น อาจารย์สอนหนังสือนิสิต โดยการแสดงให้เห็นเข้าใจด้วยวิธีบอก หรือทำเป็นตัวอย่าง สอนทำงานบ้าน สอนทำอาหาร อาจารย์สอนนักศึกษาทำวิจัย เป็นต้นดังนั้น จึงสามารถให้นิยามได้ว่า วิธีสอน เป็นการบอกให้รู้ถึงวิธีการปฏิบัติที่มีหลักการ มีขั้นตอน มีระเบียบวิธีสอน ยังมีนักวิชาการด้านการศึกษาค้นคว้า ทิศนา ขัมมณี (2560) เขียนไว้ในหนังสือศาสตร์การสอนว่า วิธีสอน หมายถึง ขั้นตอนที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบ และขั้นตอนสำคัญ อันเป็นลักษณะเฉพาะ หรือลักษณะเด่นที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้นๆ นอกจากนั้น Redden and Ryan (1942)ได้มองกว้างออกไปอีกว่า วิธีสอนมีความเป็นระบบแล้ว ครูยังใช้เป็นวิธีให้การศึกษากับผู้เรียน เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามที่ตนเองปรารถนา

2. แนวคิดพื้นฐานของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2.1 แนวคิดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยแนวคิดการเรียนรู้ภาษาที่สองแบ่งออก 2 ลักษณะ ได้แก่ การเรียนรู้ภาษา (Acquisition) และการเรียนภาษา (Learning) ทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างกันออกไป (Krashen and Teacy, 1987) สามารถนำมาสรุปรายละเอียดของแนวคิดได้ดังนี้

ลักษณะที่หนึ่ง การรู้ภาษา แนวคิดนี้มีลักษณะ คือ แนวการสอนตามธรรมชาติ เป็นการสอนที่เลียนแบบการเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็ก โดยที่ผู้สอนจะต้องจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พบ และคุ้นเคยกับภาษาที่เรียนมากที่สุด ทั้งการพบปะ พูดคุยสนทนากับเจ้าของภาษาโดยตรง ผู้สอนจะเน้นเรื่องคำศัพท์เป็นส่วนมาก ส่วนไวยากรณ์ให้เรียนแบบคำกิดความและกฎเกณฑ์ และใช้เนื้อหาที่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาใช้ในการเรียน ซึ่งการเรียนใช้ชั้นเรียนจะไม่พูดภาษาของตนเอง แต่จะใช้วิธีการออกท่าทาง กิริยา วิธีพูดซ้ำๆ และวิธีการแลกเปลี่ยนคำถาม คำตอบกัน เพื่อให้ผู้เรียนใช้ถ้อยคำของครูเป็นที่เข้าใจและใช้เลียนแบบได้ การสอนลักษณะนี้ จะเน้นภาษาพูดเป็นหลัก เพื่อให้เคยชินกับทักษะการพูดมากกว่าทักษะอื่นๆ

ลักษณะที่สอง การสอนภาษาตามแบบการเรียนภาษา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ข้อหนึ่ง ด้านจิตวิทยา เป็นการใช้ทฤษฎีสิ่งเร้า และการตอบสนอง หรือทฤษฎีการเรียนรู้แบบพฤติกรรม เน้นการเรียนรู้จากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า การตอบสนอง เมื่อผู้เรียนได้รับการเสริมแรงที่ถูกต้อง จึงจะทำให้เพิ่มการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงการใช้ทฤษฎีความเข้าใจ เป็นการเน้นที่การคิด กระบวนการค้นพบ และเข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ การเรียนรู้ที่เกิดจากการมองเห็นความสัมพันธ์ของปัญหา จนผู้เรียนเกิดความเข้าใจ การเรียนแบบนี้ต้องอาศัยกระบวนการทางสติปัญญาในการเรียนรู้ ข้อสองคือ ด้านภาษาศาสตร์ โดยแบ่งเป็นกลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มโครงสร้าง (Structuralizes) เน้นการวิเคราะห์ภาษาเป็นระบบ พิจารณาเป็นส่วนๆ ได้ แต่ละหน่วย ของภาษามีความเกี่ยวพันกัน การวิเคราะห์ภาษาจึงควรดูจากสิ่งที่เจ้าของภาษาพูด ไม่ใช่สิ่งที่ควรพูดและแต่ละภาษามีความแตกต่างกัน 2) กลุ่มไวยากรณ์ปริวรรต(Transformation lists) ให้ความคิดว่า ภาษาเป็นเรื่องกฎเกณฑ์ และวิเคราะห์ไวยากรณ์ของประโยค ทำให้เกิดโครงสร้างประโยคหรือคำ และโครงสร้าง ความหมายของประโยค รวมถึงทุกคนมีความสามารถในการเข้าใจภาษา จึงสามารถแสดงออกได้ 3) กลุ่มภาษาศาสตร์สังคม(Sociolinguists) ที่มองว่าการแสดงออกทางภาษา ยังไม่สามารถนำภาษาไปใช้ได้ในสังคม ความสามารถในการใช้ภาษาในการพูด จึงมีความสำคัญ หากเข้าใจคำพูดและใช้คำพูดในสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม แต่ไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ข้อสาม คือ ด้านมานุษยวิทยา การเรียนรู้ภาษาได้ดั่งนั้นจะต้องเป็นผู้ที่คิด แสดงความรู้สึก หรือแสดงพฤติกรรม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานสติปัญญา ความรู้สึกของตนเองด้วย

2.2 แนวคิดพื้นฐานวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารวิธีสอนตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีพื้นฐานแนวคิดที่ว่า ภาษาคือเครื่องมือในการสื่อสาร และเป้าหมายของการสอนภาษา คือ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร โดย

เป็นความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เมื่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม ว่าเมื่อไรควรพูด และควรพูดอะไร กับใคร เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร แนวคิดนี้ได้รับการยอมรับทั่วไป ต่อมาเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาต่างประเทศได้เสนอองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารได้ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2539, Johnson and Morrow, 1981)

วิธีสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะทางภาษา ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้สื่อสารได้จริง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีหลักสำคัญ โดยกิจกรรมการเรียนการสอนจะให้บทบาททั้งผู้สอน และผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกัน ตั้งแต่การออกแบบกิจกรรมที่เป็นกระบวนการ ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้ ขณะจัดกิจกรรมต้องให้ผู้เรียนใช้ทักษะครบทุกด้าน เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรม สร้างแรงจูงใจ เรียนสิ่งที่สนใจ รวมถึงผู้สอนคอยช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนทำไม่ได้ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2539, Johnson and Morrow, 1981, Krashen and Teacy, 1987)

3. วิธีสอนการสื่อสารภาษาอังกฤษ

วิธีสอนการสื่อสารภาษาอังกฤษนี้ ผู้เขียนแบ่งย่อยออกเป็นวิธีสอนการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยแต่ละประเด็นได้ศึกษา ค้นคว้างานวิจัยที่ได้พัฒนาภาษาอังกฤษของผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน ว่าแต่ละด้านใช้วิธีสอนอะไร วิธีสอนนั้นมีขั้นตอนสอนอย่างไร ซึ่งได้นำมาเสนอจำนวน 2 วิธีสอนในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 วิธีสอนการฟังภาษาอังกฤษ

3.1.1 วิธีสอนการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้การแสดงละคร

การแสดงละครหมายถึง กิจกรรมทุกชนิดที่สมมติ (Let's pretend) เป็นการประยุกต์เอาศิลปะการแสดงมาใช้ในการเรียนภาษา ด้วยการเลียนแบบและการแสดงท่าทาง ให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้สึก ลักษณะนิสัยของตนเอง หรือบุคคลอื่น ตามสถานการณ์ที่สมมติหรือจินตนาการขึ้น เป็นการจัดเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนก่อนที่จะได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริง การทำกิจกรรมสามารถทำตามลำพัง หรือรวมกิจกรรมกับผู้อื่น อาจแสดงไปตามที่ได้ควบคุมคำพูด เนื้อเรื่องจากครู หรือคิดสร้างสรรค์เอง วิธีใดก็ตาม ผู้เรียนต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วย โดยต้องรู้ว่าควรมีคำพูดและการแสดงอย่างไร เพื่อให้การสื่อสารนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (Holden, 1981)

3.1.2 วิธีสอนการฟังภาษาอังกฤษ โดยใช้เกม

เกม หมายถึง กิจกรรมการเล่นที่ช่วยให้เกิดความสุข สนุกสนาน พัฒนาด้านร่างกาย และสติปัญญา กิจกรรมจะมีลักษณะของการแข่งขัน โดยที่ผู้เล่นอาจจะเล่นเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มการแข่งขัน แต่จะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การแข่งขัน เมื่อสิ้นสุดการแข่งขันจะมีการตัดสินแพ้ และชนะ กิจกรรมการเล่นสามารถปรับให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ตามความเหมาะสมของกิจกรรม (ลลิตา อุ่นทอง, 2550, วารุณี ยะปาน, 2559) เกมยังเป็นกิจกรรมการเล่นทางภาษาที่จัดขึ้นเพื่อที่จะทดสอบและเสริมสมรรถภาพ ทางภาษา โดยดำเนินการตามจุดหมาย กฎเกณฑ์ กติกา นอกจากนั้น ยังเป็นการฝึกความสามัคคีและเสียสละ รักเพื่อน กล้าแสดงออก (วารุณี ยะปาน, 2559) ทั้งนี้ เรื่องศักดิ์ อัมไพพันธ์ (2545) มองเพิ่มอีกว่า เป็นกิจกรรมทางภาษาที่จัดขึ้นเพื่อทดสอบ (Test) และเสริมสมรรถภาพ (Enlarge) กิจกรรมเกมจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ได้แก่ มุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เป็นการทดสอบความรู้ ความสามารถของผู้เรียนเสริมสมรรถภาพความรู้ใหม่ๆ ผ่อนคลาย สนุกสนาน เรียนรู้ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และการเล่นที่มีเงื่อนไข

3.2 วิธีสอนการพูดภาษาอังกฤษ

3.2.1 วิธีสอนการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้สถานการณ์จำลอง

สถานการณ์จำลอง หมายถึง กระบวนการในการสร้างรูปแบบสถานการณ์จำลองแทนสถานการณ์จริง เพื่อการศึกษาพฤติกรรมและการปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จำลองหรือกิจกรรมนั้น (สมพงษ์ จิตระดับ, 2530) กิจกรรมที่ผู้เรียนจะต้องใช้วิจารณญาณของตนเองมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย มีวัตถุประสงค์ที่จะร่วมกันแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ ผู้เข้าร่วมสถานการณ์จำลองมีข้อมูลแสดงชื่อ อายุ หน้าที่ ความรับผิดชอบและข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น (Sturtridge, 1983) ผู้เข้าร่วมสถานการณ์จำลองต้องปฏิบัติตามข้อมูลตามสถานการณ์ที่กำหนดให้เท่านั้น เหตุการณ์จะดำเนินไปอย่างไรขึ้นกับการตัดสินใจของผู้เข้าร่วม (Kerr, 1997)

3.2.2 วิธีสอนการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้โครงงาน

สคูธอร์ สนิธพานนท์ (2554) ได้ให้ความหมายถึงการสอนโดยใช้โครงงานว่า เป็นวิธีสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า กระทำสิ่งที่ตนเองสนใจ เป็นผู้วางแผนการทำงานได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องฝึกกระบวนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน คือ การวางแผนการดำเนินงานด้วยการเขียนโครงงานต่อผู้สอนเมื่อโครงงานนั้นได้รับการอนุมัติแล้ว ต่อไปเป็นการ

ดำเนินงานตามแผน เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปแผนการดำเนินงาน รายงานผลการปฏิบัติงานโครงการ รายงานผลปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการแก้ไข

3.3 วิธีสอนการอ่านภาษาอังกฤษ

3.3.1 วิธีสอนการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้ผังกราฟิก

ผังกราฟิก หมายถึง แบบของการสื่อสารเพื่อให้นำเสนอข้อมูลที่ได้มาจากการรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ ทำให้มีความเข้าใจง่าย กระชับ กะทัดรัด ชัดเจน แผนภูมิกราฟิกได้มาจากการนำข้อมูลดิบ หรือความรู้จากแหล่งต่างๆ มาจัดข้อมูล โดยต้องใช้ทักษะการคิด เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ รวมถึงการใช้ตัวเลขในการเสนอ เช่น ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เป็นต้น (พิมพ์นธ์ เดชคุปต์, 2544) แผนผังกราฟิกเป็นการแสดงให้เห็นถึงมิติสัมพันธ์และความสัมพันธ์ระหว่างความจริง จำนวน และความคิดในสิ่งที่กำลังศึกษาอยู่ (Hall and Strengman, 2003)

3.3.2 วิธีสอนการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้ SQ4R

วิธีสอน SQ4R หมายถึง วิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพ อ่านอย่างมีขั้นตอน เพื่อสำรวจใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านจากการตั้งคำถาม ใจความสำคัญของเรื่องเป็นคำถาม แล้วจดบันทึกข้อมูลในใจความสำคัญ และสิ่งจำเป็นที่ได้ (อรพิน คำพันธ์, 2555, นภัทร ทิพนามาต, 2556) วิธีการอ่านแบบนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทอ่านด้วยตนเอง ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียน และจำเรื่องราวที่อ่านได้ (บำเพ็ญ มาตรา, 2554) สรุปได้ว่า วิธีสอนแบบ SQ4R หมายถึงวิธีการอ่านที่เป็นขั้นตอน ทำให้จำเรื่อง และใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น

3.4 วิธีสอนการเขียนภาษาอังกฤษ

3.4.1 วิธีสอนเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้ CIRC

วิธีสอน CIRC หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะ (ทิตนา แหมมณี, 2558) อรนุช ลิ้มศิริ (2554) Slavin (1995) เสนอไว้สอดคล้องกับข้างต้นว่าเป็นการสอนสำหรับวิชาการอ่านและการเขียน และทักษะอื่นๆ ทางภาษา การเรียนจะประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ การบูรณาการภาษากับการเขียน และการอ่านหนังสือนอกเวลา (Slavin, 1995) กิจกรรมจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มมีสมาชิก 4 คน แล้วแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน กลุ่มละ 2 คน จับคู่กัน แยกสอนผู้เรียนที่ละกลุ่ม ขณะที่สอนกลุ่มหนึ่ง อีกกลุ่มหนึ่งจับคู่กันทำกิจกรรม แล้วให้นักเรียนเก่งและอ่อนจับคู่กันทำงาน กิจกรรมจะเป็นการสรุปจุดสำคัญของเรื่อง จัดทำโครงร่างเรียงความ เขียนเรียงความ ทบทวนเรียงความ (อรนุช ลิ้มศิริ, 2554) การเรียนแบบนี้ สมาชิกกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้อย่างจริงจังทุกคน ยอมรับซึ่งกันและกัน มีเป้าหมายเดียวกัน ผู้สอนต้องดำเนินการสอนความรู้ และฝึกทักษะการอ่านและการเขียน ก่อนฝึกปฏิบัติร่วมกัน (วัชรรา เล่าเรียนดี, 2553)

3.4.2 วิธีสอนเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้ 4MAT

ทิตนา แหมมณี (2560) กล่าวว่า วิธีสอน 4MAT หมายถึง การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ได้ พร้อมทั้งสามารถผลงานที่เกิดจากความคิดของตนเอง ทั้งนี้ กรมวิชาการ (2544) มองว่า การเรียนรู้ที่เป็นผลมาจากที่บุคคลรับรู้ 2 ประเภท ได้แก่ รับรู้ผ่านประสบการณ์ตรง และผ่านความคิดรวบยอดที่เป็นรูปธรรม การรับรู้ของผู้เรียนจะมี 4 แบบ คือ พัฒนาสมองซีกซ้าย ซีกขวา เรียนรู้ตามความถนัด และการพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545) ทั้งนี้ ลักษณะการเรียนรู้ของเด็กๆ มีความสัมพันธ์โดยตรงกับโครงสร้างทางสมองและระบบการทำงานของสมองซีกซ้ายและซีกขวา (อุษณีย์ โพธิ์สุข, 2542) สรุปได้ว่า วิธีสอน 4MAT เป็นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้จะมีความสัมพันธ์กับสมองของผู้เรียนในการรับรู้

บทสรุป

การวิจัย เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่นำมาใช้เป็นขั้นตอนในการพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพโดยเริ่มตั้งแต่การตั้งปัญหา การตั้งสมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปผล ทั้งนี้ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอน คือ ผู้สอน เป็นบุคคลผู้บริหารจัดการการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเองให้มีประสิทธิภาพผ่านการวิจัย ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องศึกษา ค้นคว้าวิเคราะห์ สังเคราะห์ในองค์ความรู้ด้านการวิจัยว่าคืออะไร มีเป้าหมายอะไร มีขั้นตอนดำเนินการอย่างไรเพื่อนำองค์ความรู้เหล่านั้นมาใช้พัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะการสอนภาษาอังกฤษที่ต้องใช้วิธีสอนที่เฉพาะ กับแต่ละทักษะในการสื่อสาร วิธีสอนที่กล่าวมานี้ ผู้เขียนได้ศึกษา ค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งไทยและต่างประเทศ แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อได้ขั้นตอนของแต่ละวิธีสอนข้างต้นที่เหมาะสม จากมุมมอง และประสบการณ์ทางการเรียนการสอนของผู้เขียนเอง ผู้นำไปใช้ควรศึกษาให้เข้าใจและสามารถปรับใช้ให้เข้ากับบริบทที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

ตามบริบทผู้สอน ผู้เรียน เป้าหมาย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม วิธีสอนภาษาอังกฤษที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมีจำนวนมากว่าที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้ในบทความวิชาการนี้แน่นอน แต่ทั้งนี้ การนำวิธีสอนมาใช้ผู้สอนต้องคำนึงถึงองค์ความรู้ด้านการวิจัย และความเหมาะสมตามบริบทจริงในชั้นเรียนของตนเอง ดังนั้น ปัจจุบันท่านมีวิธีการสอนแล้วหรือยัง ถ้ามีชื่อวิธีอะไร มีขั้นตอนอย่างไร แล้วคิดว่าเหมาะสมหรือไม่ แต่ถ้าท่านยังไม่มีวิธีสอนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ ท่านสามารถนำวิธีสอนภาษาอังกฤษที่ผู้เขียนได้เสนอไว้ข้างต้น เพื่อใช้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้ เพื่อประสิทธิภาพของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2544). การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ชิดชนก เชิงเขาว. (2539). วิจัยทางการศึกษา. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์.
- ณรงค์ โพธิ์พุกขานันท์. (2551). ระเบียบวิธีวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ดุขฎิ โยเหลา. (2557). การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชนจากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทย. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ทิตนา แหมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพพิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพฯ: ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- เจียร พานิช. (2544). 4 MATการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียน. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- นภัทรทิพนามาศ. (2556). “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1”.บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นาคยา ปิลันธนาณนท์. (2543). การเรียนแบบร่วมมือ. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2535). การวิจัยเบื้องต้น,พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ. (2535). การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:B&B
- บุญเรือง ขจรศิลป์. (2539). วิจัยทางการศึกษา,พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: พี.เอ็น.การพิมพ์.
- บำเพ็ญ มาตราช. (2554). “การพัฒนากิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4”. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปทุม ฤกษ์กลาง. (2553). การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์.ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556). การพัฒนาการคิด. (พิมพ์ครั้งที่ 5 ฉบับปรับปรุง).กรุงเทพฯ:เทคนิคพรินต์.
- ประสาธน์ เจริญเฉลิม. (2560). วิจัยการเรียนการสอน.พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี ทองคำ (2542). เกมประกอบการสอนวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์,พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชคุปต์. (2544). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน 1. เพชรบูรณ์: สบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- พิมพ์พันธ์ เดชคุปต์ พเยาว์ ยินดีสุข และราชน มีศรี. (2556). การสอนคิดด้วยโครงงานการเรียนการสอนแบบบูรณาการทักษะในศตวรรษที่ 21,พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาเรียม นิลพันธุ์ (2554). วิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รุ่งนภา พุทธิธรรม. (2551). “การใช้วิธีการสอนแบบเอส คอว์ โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ 4”. เชียงใหม่: โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์
- เรืองศักดิ์ อัมไพพันธ์. (2545). 100 Language games.กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- รัชฎาภรณ์ จันทรอุดม. (2552). “การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยการบูรณาการเทคนิคการละครและการใช้คำถามเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษและทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา”.บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รัตนชัย เอี่ยมพิทักษ์พร. (2545). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษ ระหว่างวิธีสอนที่ใช้กิจกรรมการละคร กับวิธีสอนแบบปกติสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 สาขาการบัญชีโรงเรียนเทคโนโลยี นครปฐม”. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ลลิตา อุ่นทอง. (2550). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำบาลีสันสกฤตที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมกับการสอนแบบปกติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3โรงเรียนบางกะปิสุขุมวพันธ์อุปถัมภ์กรุงเทพมหานคร”. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วารุณี ยะปาน. (2559). “การศึกษาความสามารถด้านการฟัง-พูดและแรงจูงใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนบ้านบ่อด้วยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้เพลงและเกม”. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิราพร พงศ์อาจารย์. (2542). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย. พิษณุโลก: ครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- วิชรา เล่าเรียนดี. (2553). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด, พิมพ์ครั้งที่ 5. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี. (2543). วัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะเก่งดีมีสุข. กรุงเทพฯ: แวันแก้ว.
- สมทรง อัสวกุล. (2537). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย. นครราชสีมา: สมศักดิ์การพิมพ์.
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2530). การสอนจริยศึกษาในระดับประถม, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมบูรณ์ ต้นยะ. (2558). วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2551). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ทวิทย์พัฒน์.
- สุนทร สันธพานนท์. (2554). วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. กรุงเทพฯ: เทคนิคพรินต์นิตาน.
- สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์. (2535). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ: เทพรัตน์ การพิมพ์.
- สุจิต เพียรชอบ. (2531). การพัฒนาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภัทรา อักษรนุเคราะห์. (2532). การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุปรียา ต้นสกุล. (2540). “ผลของการใช้รูปแบบการสอนแบบจัดข้อมูลด้วยแผนภาพที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2”. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิตรา อังวัฒนกุล. (2539). วิธีสอนภาษาอังกฤษ, พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิตา เรือนแป้น. (2546). “การใช้สถานการณ์จำลองในวิชาภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษและความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง”. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). 21 วิธีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน. กรุงเทพฯ: สกศ.
- อรนุช ลิ้มศิริ. (2554). การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรพิน คำพันธ์. (2555). “การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้หนังสือภาพนิทานอีสป ประกอบเทคนิค SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3”. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุษณีย์ โพธิ์สุข. (2542). การสอนแบบ 4 MAT : เด็กที่มีความสามารถพิเศษ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- Beauchamp, G. A. (1981). Curriculum theory. Itasca, IL, Ill.: FE Peacock Publishers.
- Berber, L. A. (2004). The talent management. handbook.
- Best, J. W., & Kahn, V. J. (1993). Research in Education. Boston: Ally & Bacon Publishers.

- Brown, S., & Glasner, A. (1999). **Assessment Matters in higher education** (Suffolk, St Edmindsbury Press, SRHE & OU).
- Clarke, J. H. (1991). **Using visual organizers to focus on thinking**. *Journal of reading*, 34(7), 526-534.
- Crookall, D. (1990). **Simulation/gaming and language acquisition**. *Simulation, gaming, and language learning*, 223-230.
- Davies, N. W. (1990). **Gas chromatographic retention indices of monoterpenes and sesquiterpenes on methyl silicon and Carbowax 20M phases**. *Journal of chromatography*. A, 503, 1-24.
- Evertson, C. M., & Weinstein, C. S. (2006). **Handbook of Classroom Management: Research. Practice and Contemporary Issues**. Mahwah NJ.
- Fraenkel, J. R., & Wallen, N. E. (1996). **Validity and reliability. How to design and research in education**. New York: McGraw-Hill, INC, 3, 153-171.
- Hills, C. A. (1982). **The report of the President's Commission on housing** (Vol. 81). President's Commission on Housing.
- Holden, S. (1981). **Drama in language teaching** (Vol. 19). Harlow: Longman.
- Hough, J. B., & Duncan, J. K. (1970). **Teaching: Description and analysis** (Vol. 2987). Addison Wesley Publishing Company.
- Johnson, D. W. and R. T. Johnson.(1987). **"Research shows the benefits of adult cooperation."** *Educational leadership*. 16(2) : 27-30.
- Johnson, K. K, Morrow. 1981. **Communication in the classroom: Applications and methods for a communicative approach**.
- John, E. P. (1989). **The influence of student aid on persistence**. *Journal of Student Financial Aid*, 19(3), 5.
- Joyce et al. (1992). **model of teaching**. Boston Allyn and Bacon.
- Kerr, A. W. (1997). **Motivational antecedents of precompetitive anxiety in youth sport**. *The Sport Psychologist*, 11(1), 24-42.
- Krashen, S. D., & Terrell, T. D. (1983). **The natural approach: language acquisition in the classroom**. London: Prentice Hall Europe.
- Maley, A. (2005). **Drama techniques: a resource book of communication activities for language teachers**. Alan Maley, Alan Duff.
- McNally, J., & Blake, A. (Eds.). (2010). **Improving learning in a professional context: A research perspective on the new teacher in school**. Rout ledge.
- Redden, J. D. Ryan. FA (1942). **A Catholic Philosophy of Education**.
- Rice, W. L. (1991). **Leadership behavior of elementary school principals and teachers in five Central Savannah River Area School Districts in Georgia**. *Dissertation Abstracts International*, 52 (2), 378-A.
- Slavin, R. E. (1995). **Cooperative learning: Theory research and practice**. 2nd ed. Boston: Allyn & Bacon.
- Sturtridge, G. (1977). **Using simulation in teaching English for specific purposes**. *English for Specific Purposes*, 32-34.
- Sturtridge, G. (1983). **Simulations ELT guide 2**. London: NFER.
- Taba, H. (1962). **Curriculum development: Theory and practice** (No. 37.013 TAB).